

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Συνθήκη Κιουτσούκ Καϊναρτζή.
- β. Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών
- γ. Παγκόσμιο Παν-ποντιακό Συνέδριο

Μονάδες 12

A2

Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων (Σωστό/Λάθος).

- α. Η εταιρεία Σεπιέρι-Ρου άρχισε τις εργασίες της, στο Λαύριο, το 1866.
- β. Η αρχή της δεδηλωμένης ψηφίστηκε το 1875.
- γ. Η Συμφωνία της Άγκυρας υπογράφηκε το 1923.
- δ. Μέσα σε μια απερίγραπτη φρενίτιδα ενθουσιασμού ο εντολοδόχος των Μεγάλων Δυνάμεων πρίγκιπας Γεώργιος ανέλαβε τα καθήκοντά του στις 9 Δεκεμβρίου 1904.
- ε. Το πολιτικό γεγονός που λειτούργησε ως ταφόπετρα του ποντιακού ζητήματος ήταν η Συνθήκη φιλίας και συνεργασίας που υπογράφηκε το Μάρτιο του 1921 ανάμεσα στους Μπολσεβίκους και τον Κεμάλ.

Μονάδες 10

B1

α) Να αναφέρετε τα χαρακτηριστικά της διακυβέρνησης του Ι. Κωλέττη κατά την περίοδο της πρωθυπουργίας του (1844-1847);

Μονάδες 7

β) Ποια εκσυγχρονιστικά αιτήματα των αντιπολιτευτικών ομίλων, που συγκροτήθηκαν περί τα τέλη της δεκαετίας του 1850, εξέφρασε με την πολιτική του δράση ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος;

Μονάδες 6

B2

Τί προέβλεπε η Σύμβαση της Λοζάνης για την ανταλλαγή των πληθυσμών και τί για τους ανταλλάξιμους;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραθέματα που ακολουθούν και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε:

α) Στα αποτελέσματα της αγροτικής μεταρρύθμισης για την οικονομική ζωή της χώρας μετά την άφιξη των προσφύγων το 1922.

Μονάδες 11

β) Στις μεγάλες επενδύσεις που έγιναν στη χώρα μετά τον Μικρασιατικό πόλεμο.

Μονάδες 14

Πηγή 1

[...] Η αγροτική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα έγινε με ρυθμούς και με αποφασιστικότητα που δεν παρατηρήθηκε σε κανένα άλλο κράτος της Ευρώπης, ούτε στους «συγγενικούς» χώρους της Μεσογείου ή των Βαλκανίων. Έως το 1938 απαλλοτριώθηκαν συνολικά 1.724 μεγάλα αγροκτήματα, έκτασης 12 εκατομμυρίων στρεμμάτων, τα οποία διανεμήθηκαν σε 130.000 οικογένειες γηγενών καλλιεργητών. Στους πρόσφυγες παραχωρήθηκαν 8,3 εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργήσιμης γης, κυρίως σε περιοχές της βόρειας Ελλάδας.

Ιστορία των Ελλήνων, τομ.15, Νεώτερος Ελληνισμός, εκδ.δομή, σελ.598-609.

Πηγή 2

Η αύξηση του πληθυσμού της Αθήνας δημιούργησε νέες ανάγκες. Για το λόγο αυτό το 1925 άρχισαν να κατασκευάζονται τα πρώτα σύγχρονα έργα ύδρευσης στην περιοχή της Πρωτεύουσας. Το πρώτο μεγάλο έργο ήταν η κατασκευή του φράγματος του Μαραθώνα. Για την κατασκευή του φράγματος – που ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 1926 και ολοκληρώθηκε το 1929 – εργάστηκαν περίπου 900 άνθρωποι. Το φράγμα είναι τοξωτό και επενδεδυμένο με Πεντελικό μάρμαρο, ιδιαιτερότητα που του προσδίδει μοναδικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Το ύψος του είναι 54 μ. και το μήκος του 285μ.

Απόσπασμα από το δημοσίευμα «Υδρευση της Αθήνας» από την ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ

Πηγή 3

Ο εξηλεκτρισμός της χώρας είχε απασχολήσει οικονομικούς και κρατικούς παράγοντες αμέσως μετά το τέλος του μικρασιατικού πολέμου, ιδίως σε συνδυασμό με την προοπτική αξιοποίησης των υδατοπτώσεων της Μακεδονίας, αλλά οι σχετικές μελέτες δεν έδωσαν πειστικά αποτελέσματα και οι επείγουσες ανάγκες εστίασαν το ενδιαφέρον στην Αθήνα [...] Το Φεβρουάριο του 1930 η κυβέρνηση Βενιζέλου υπέγραψε σύμβαση με τη γερμανική Siemens & Halske για την κατασκευή νέου τηλεφωνικού δικτύου στην Αθήνα. Η ανώνυμος Ελληνική Τηλεφωνική Εταιρεία, που διαδέχθηκε τη Siemens, εγκατέστησε δεκατρία αυτόματα τηλεφωνικά κέντρα στην περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά καθώς και τηλεφωνικά δίκτυα σε 22 ακόμη πόλεις έως το 1939.

Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τομ.7 «Ο Μεσοπόλεμος, 1922-1940, Η αποκατάσταση» σελ. 125-131

Μονάδες 25

Δ1

Στηριζόμενοι στις ιστορικές σας γνώσεις και στα στοιχεία των παραθεμάτων να αναφέρετε:

α) Τη στάση του Ελευθερίου Βενιζέλου απέναντι στο Κρητικό Ζήτημα, ως πρωθυπουργού της Ελλάδας, από το 1910 μέχρι και λίγο πριν την έκρηξη των Βαλκανικών πολέμων;

Μονάδες 12

β) Τις διπλωματικές συνθήκες με τις οποίες κατέστη εφικτή η οριστική λύση του Κρητικού ζητήματος

Μονάδες 13

Πηγή 1

Η ανάληψη της πρωθυπουργίας της Ελλάδας από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, τον Οκτώβριο του 1910, αντιμετωπίστηκε από σημαντική μερίδα Κρητικών πολιτικών ως η μεγάλη ευκαιρία για την ένωση. Ο ίδιος ο Βενιζέλος, όμως, ήταν πεπεισμένος ότι το Κρητικό ζήτημα δεν μπορούσε να επιλυθεί από τη μια μέρα στην άλλη, ιδιαίτερα στη συγκεκριμένη συγκυρία όπου το διεθνές περιβάλλον δεν ήταν ευνοϊκό: με την Οθωμανική Αυτοκρατορία να απειλεί με πόλεμο, χωρίς τις απαιτούμενες συμμαχίες σε διπλωματικό επίπεδο και με τις Δυνάμεις να αντιτίθενται στο ενωτικό εγχείρημα. [...]

Άρθρο του **Γιώργου Κουκουράκη** στην εφημ. *Χανιώτικα Νέα* (ημερομηνία δημοσίευσης, 1-12-2009).

Πηγή 2

Με τη Συνθήκη του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913) επισφραγίστηκε ο τερματισμός του Α' Βαλκανικού Πολέμου με τη διανομή των εδαφών που αποσπάστηκαν από την ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία στους νικητές (Ελλάδα, Βουλγαρία, Σερβία και Μαυροβούνιο). Στις διαπραγματεύσεις κρίσιμο ρόλο διαδραμάτισαν οι κυβερνήσεις των μεγάλων ευρωπαϊκών κρατών (Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Γαλλία, Μεγάλη Βρετανία, Ιταλία, Ρωσία), στα οποία αναγνωρίστηκε το δικαίωμα να αποφασίσουν για την τύχη όλων των νησιών του Αιγαίου, εκτός από την Κρήτη (άρθρο 4) για την οποία η Πύλη παραιτείτο *"υπέρ των συμμάχων Ηγεμόνων πάντων των επί της Νήσου κυριαρχικών δικαιωμάτων της"*.

[...] Η Συνθήκη των Αθηνών (1/14 Νοεμβρίου 1913) υπογράφηκε μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και επικύρωσε όσα «προκαταρκτικώς» είχαν συνομολογηθεί με τη Συνθήκη του Λονδίνου. Ήταν, σύμφωνα με τον Βενιζέλο, *«η τελευταία λέξη επί του κρητικού ζητήματος»*, καθώς με την επικύρωση της Συνθήκης του Λονδίνου εξέλιπε κάθε ίχνος τουρκικής επικυριαρχίας στην Κρήτη. Η οριστική προσάρτηση της Κρήτης στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε ένα μήνα μετά, την 1η Δεκεμβρίου 1913 όταν, παρόντος του πρωθυπουργού της Ελλάδας Ελευθερίου Βενιζέλου, δύο αγωνιστές των κρητικών επαναστάσεων, ο Χατζημιχάλης Γιάνναρης και ο Αναγνώστης Μάντακας, ύψωσαν την ελληνική σημαία στο φρούριο Φιρκά. Ήταν η δικαίωση των πολυετών προσπαθειών του Βενιζέλου στο επαναστατικό πεδίο, καρπός των καίριων στρατηγικών επιλογών του στον τομέα της διπλωματίας.

Αποσπάσματα από συνέντευξη του του Νικολάου Εμμ. Παπαδάκη στην εφημ.

Χανιώτικα Νέα (ημερομηνία δημοσίευσης, 1-12-2009). Ο Νικόλαος Εμμ. Παπαδάκης είναι Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών & Μελετών Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος

Καλή επιτυχία